

УДК 658.012

Слонопас В. В., аспірант
Крахмальова Н. А., науковий керівник, к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЛЬ ІНТЕГРОВАНИХ СТРУКТУР БІЗНЕСУ У ВІДНОВЛЕННІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сучасні екстремальні умови виживання України, постійне ведення бойових дій, ракетні та авіаційні обстріли міст, житлових будинків, об'єктів цивільної та критичної інфраструктури, призвели до значної втрати її економічного потенціалу. Відмічається пригнічення споживчої спроможності домогосподарств, яке орієнтується на купівлю товарів та послуг першої необхідності [1]. Повоєнне відновлення економіки України неможливе без розвитку інтегрованих структур бізнесу (ІСБ). Адже, саме підприємницький потенціал ІСБ сприяє розширенню пропозицій на внутрішньому ринку товарів та послуг, а саме, в західних та центральних областях України, які не були зачеплені прямими військовими діями (акціями).

Інтегровані структури бізнесу відіграють істотну роль в економіках країн світу й України. Такі відносини є взаємовигідною формою економічних відносин суб'єктів господарювання. Формування та розвиток ІСБ базується на постійному науковому пошуку, вдосконаленні механізмів, методів та форм їх взаємодії, розробленні нових технологій управління, що забезпечить прийняття обґрунтованих управлінських рішень для забезпечення довгострокових перспектив ефективного функціонування економіки України у повоєнний період шляхом трансформації структур бізнесу.

В реаліях сьогодення слід відмітити негативні тенденції економічних явищ в Україні, а саме, падіння інвестиційної активності, збереження значних ризиків для інтегрованих структур бізнесу, загальне скорочення обсягу експорту продукції, нові руйнування інфраструктурних об'єктів, підвищення цін на паливо, повільне відновлення ринку праці. Такі явища наразі стримують економічну активність бізнес структур. В Україні зберігаються високі ризики через невизначений характер розвитку війни до моменту створення надійної функціонуючої колективної системи гарантування безпеки. Поточний стан подій стримує вільний притік капіталу в українську економіку. Проте, підтримкою підприємницької діяльності виступили розширення логістичних шляхів до країн ЄС та дія Регламенту ЄС – зокрема, скасування мита та квот на певний вид продукції до червня 2024 року [5]. Такі заходи європейських партнерів України допоможуть вітчизняному бізнесу та українській економіці в надскладних воєнних умовах. Таким чином, ЄС демонструє непохитну політичну та економічну

підтримку України, яка стикається з неспровокованою та невиправданою військовою агресією з боку росії.

Завдяки злагодженій роботі Уряду, парламенту, допомозі міжнародних партнерів, високій адаптивності бізнесу та населення, Україні вдалося утриматися від економічного колапсу. У 2023 році реальний ВВП України виріс, за різними оцінками, на 5-5,5%. Це відновлювальне зростання після стрімкого падіння на 28,8% у 2022 році. Незважаючи на відновлення, ВВП ще приблизно на чверть менший, ніж у 2021 році. За умови подальшого зниження ризиків НБУ прогнозує зростання економіки помірними темпами, на 4-5% щорічно, поступове зниження темпів інфляції та рівня безробіття [2]. Україна потребує гарантій безпеки з боку західних союзників, аби унеможливити, щоб велика частина ВВП, яку можна використовувати для розвитку економіки, витрачалася на потреби оборони. Надходження іноземного капіталу критично необхідне нашій державі і є одним із ключових чинників у відновленні економічного зростання.

Важливо, щоб політика держави була спрямована на відновлення економіки з урахуванням підвищення потенціалу інтегрованих структур бізнесу, на основі прямих інвестицій, грантів та кредитів міжнародних організацій для бізнесу. При цьому, саме бізнес-структури мають отримувати фінансування від міжнародних компаній без залучення посередників. Держава у цьому процесі повинна виступати тільки як замовник [3]. Та особлива увага має бути спрямована на недопущення корупційних схем при отриманні допомоги.

Відновлення економіки України має відбуватися паралельно із структурними реформами в якості кандидата в члени Європейського Союзу, що дозволить побудувати більш стабільні державні інституції та сприятиме захищеності бізнесу. Ресурсний та виробничий потенціал України має бути використаний для заміщення на європейських ринках продукції з росії, враховуючи те, що Україна має розвинену автомобільну, залізничну та морську інфраструктуру, яка дозволяє експортувати значні обсяги сировинної, аграрної та промислової продукції [4]. До того ж, географічне розташування України дозволяє їй виступати логістичним центром між країнами Європи, Азії та Африки. Натомість, газові підземні сховища України можуть використовуватися країнами ЄС для забезпечення стабільності газової системи в процесі позбавлення енергетичної залежності від імпорту російських енергоносіїв. Для відбудови України насамперед необхідно відбудувати зруйновані та пошкоджені потужності, відновити та створити інфраструктуру для бізнесу, побудувати нові виробництва, подолати технічну та технологічну відсталість. Зокрема, потрібен якісно новий формат відносин з ЄС, що і буде орієнтиром соціальних, економічних та політичних реформ в Україні.

Література

1. Міністерство економіки України. <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
2. Національний банк України «Державний бюджет». URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
3. Беккер Т. Б., Айхенгрін Ю., Городніченко С., Гур'єв С., Джонсон Т., Милованов К., Рогофф і Б. Ведер ді Мауро. План реконструкції України. URL: https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book_Ukrainian_0.pdf (дата звернення: 18.03.2023).
4. Центр прикладних досліджень. <https://cpd.com.ua> > vidnovlennya-ekonomiky
5. An official website of the European Union. Author: European Parliament, Council of the European Union. Date of document: 31/05/2023. <https://eur-lex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=2023%2F1077&lang=en&type=quick&qid=1685945518458>

УДК 330:375

Копа С.О., аспірант
Бондаренко С.М., науковий керівник, д.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА СТАРТАП-ПРОЕКТІВ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Економіка держави знаходиться в досить складному стані через процеси, викликані війною рф проти України. Повоєнне відновлення України повинне базуватися на відновленні та зростанні економіки, яка є базовим майданчиком для подальшого відновлення соціальної, фінансової та інших систем державотворення.

На нашу думку, саме розвиток інноваційного підприємництва та стартапів може сприяти швидкому зростанню економіки України у повоєнному періоді та стати запорукою стабільного економічного розвитку держави в довгостроковій перспективі.

Перш за все варто проаналізувати термін «інноваційне підприємництво». До економічної наукової літератури цей термін введено Й. Шумпетером, який дав наступне визначення терміну «інновація» - втілення наукового відкриття технічного винаходу в новій технології або новому виді виробу [4]. В Законі України «Про інноваційну діяльність» термін інновація трактується наступним чином: інновації - новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [2].